

VRIENDELIJK

VEILIG

VERANTWOORDELIJK

dat is waar wij voor staan!

PTA

Programma van toetsing en afsluiting en
schoolexamenreglement

2025-2026

3 vmbo

Profiel Economie & Ondernemen

Kaderberoepsgerichte Leerweg

Dit PTA vormt een geheel met het schoolexamenreglement van Zuiderzee college en het
eindexamenreglement vmbo 2025-2026 van OVO Zaanstad.

De MR heeft op 8 september 2025 ingestemd met het PTA.

Zaandam, september 2025

Beste leerling en ouder(s) / verzorger(s),

Hierbij ontvang je het schoolexamenreglement en het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) voor 2025-2026. In dit boekje staat:

- het schoolexamenreglement Zuiderzee college;
- de leerstof en de tentamens/opdrachten per vak;
- het eindexamenreglement OVO-Zaanstad.

Elke leerling ontvangt het boekje dat past bij zijn of haar leerweg. Je ontvangt aan het begin van ieder schooljaar een nieuw PTA. Alle tentamens van leerjaar 3 en 4 samen, bepalen het cijfer van het schoolexamen (SE). Het schoolexamen bepaalt de helft van het totale eindexamencijfer per vak. Het zijn dus twee belangrijke jaren.

Het is belangrijk om dit boekje samen met je ouder(s) / verzorger(s) door te nemen zodat zij ook goed op de hoogte zijn en je kunnen steunen.

Mocht je nog iets te vragen hebben, kom daar dan direct mee. Met vragen over het vak kun je terecht bij je docenten. Alle andere vragen kun je voorleggen aan je mentor. Dat geldt natuurlijk ook voor je ouders.

Wij wensen je veel succes toe in het komende schooljaar en hopen dat we je aan het eind van leerjaar 4 het diploma kunnen uitreiken.

Met vriendelijke groet, namens alle docenten van het Zuiderzee College,

P. Neering

Directeur

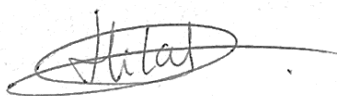

Verklaring kwaliteitscontrole PTA's

Het programma voor toetsing en afsluiting (PTA) is samengesteld binnen de vaksecties in overleg met de examencommissie. Hierdoor wordt er gewerkt volgens het vierogen principe.

De examencommissie verklaart dat de PTA's zorgvuldig gecontroleerd zijn, dat deze voldoen aan de wettelijke vereisten en dat het PTA-boekje compleet is.

Namens de examencommissie,

H. Unaldi-Sakar

VRIENDELIJK

VEILIG

VERANTWOORDELIJK

dat is waar wij voor staan!

Schoolexamenreglement Zuiderzee college

2025-2026

1. Het examenreglement

In dit schoolexamenreglement staan de school specifieke regelingen en afspraken rondom het SE en CE. In het eindexamenreglement voor Stichting OVO Zaanstad staat een algemeen eindexamenreglement vmbo of havo/vwo met algemene regelingen rondom het SE en CE. Het schoolexamenreglement wordt jaarlijks opgesteld door de examencommissie en met instemming van de medezeggenschapsraad (MR) voor 1 oktober gepubliceerd.

Zie ook artikel 5 van het eindexamenreglement VMBO Openbaar Voortgezet Onderwijs Zaanstad dat als bijlage is opgenomen. Het is belangrijk dat je dit reglement ook goed doorleest.

2. Het examen

Het schoolexamen (SE) begint in leerjaar 3 en eindigt in leerjaar 4. Daarna volgt het Centraal Examen (CE). De basis- en kaderberoepsgerichte leerwegen (BBL en KBL) doen in leerjaar 4 ook Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen (CSPE) voor het profielvak (zorg en welzijn, economie en ondernemen of media, vormgeving en ICT)

Leerlingen van de theoretische leerweg met het vak Beeldende vorming- tekenen doen in leerjaar 4 ook het Centraal Praktisch Examen (CPE).

Om duidelijk te maken waar het schoolexamen per vak uit bestaat, krijg je het boekje Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA), verder genoemd als het PTA-boekje. De examencommissie is verantwoordelijk voor het opstellen van het PTA en de borging ervan. Het PTA dient voor 1 oktober gepubliceerd te worden.

3. Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

In het PTA staat per vak:

- welke schoolexamens je moet doen
- in welke periode je de schoolexamens moet doen
- over welke stof de schoolexamens gaan
- hoe de schoolexamens afgenomen worden
- hoe zwaar de schoolexamens meetellen
- of schoolexamens herkanst kunnen worden

4. De examencommissie en examensecretaris

Het schoolexamen wordt afgenomen onder de verantwoordelijkheid van de directeur en de examencommissie. De examencommissie moet een oneven aantal zijn, minstens 3 leden, en mag niet bevoegd gezag, de directeur, leden van de MR, leerlingen en hun wettelijke vertegenwoordigers. De examencommissie wordt aangewezen door de directeur.

De dagelijkse organisatie van de schoolexamens en de centraal examens is in handen van de examensecretaris. De examensecretaris ondersteunt bij het organiseren en het afnemen van het eindexamen, het uitvoeren van het schoolexamenreglement en het PTA, het beoordelen van het schoolexamen, uitslagbepaling van het eindexamen en het ondertekenen van examendocumenten.

Mocht je vragen hebben over een schoolexamen of een centraal examen, kun je terecht bij het examenbureau in lokaal 209 of via de email: examenbureau@zuiderzee-college.nl.

5. Gebruik hulpmiddelen

Van de docenten krijg je instructie over het gebruik van hulpmiddelen bij de schoolexamens.

In een schoolexamen schrijf je met een blauwe of zwarte pen. Een potlood mag alleen gebruikt worden voor tekeningen en grafieken. Tijdens het schoolexamen mag er geen gebruik worden gemaakt van correctievloeistof.

6. Afname van een schoolexamen

De schoolexamens worden afgenomen in de periodes die in dit boekje vermeld staan. De meeste schoolexamens worden afgenomen in of rondom de schoolexamenweken. De planning van de schoolexamens wordt uiterlijk 1 week voor de start bekendgemaakt.

Het schoolexamen wordt in het geplande lokaal afgenomen door een surveillant. De surveillant is verantwoordelijk voor de afname en inname van het schoolexamen. Bij het inleveren van een schoolexamen zet de leerling een handtekening op het proces-verbaal. Het gemaakte werk wordt door de surveillant aangeleverd aan het examenbureau. De vakdocent is verantwoordelijk voor het nakijken en levert het beoordeelde werk weer aan bij het examenbureau.

De schoolexamenweken staan voor schooljaar 2025-2026 gepland op:

Schoolexamenweek 1	3 t/m 7 november
Schoolexamenweek 2	19 t/m 23 januari
Schoolexamenweek 3	12 t/m 18 maart
Schoolexamenweek 4 (Alleen voor leerjaar 3)	3 juni t/m 9 juni

- *Voor verschillende vakken zoals de beroepsgerichte profiel- en keuzevakken, CKV-KV1 en maatschappijleer worden er buiten deze schoolexamenweken om nog een aantal dagen ingepland voor het maken van praktische en/of digitale schoolexamens. Dit wordt via de Magisteragenda met de leerlingen gedeeld.*

Het kan voorkomen dat een schoolexamen door onvoorziene omstandigheden verplaatst moet worden. Als dit uitstel meer dan een week is, krijgen jij en je ouder(s)/ verzorger(s) schriftelijk bericht.

Mondelinge toetsing

Wanneer er sprake is van mondelinge toetsing, wordt deze afgenomen door de docent die lesgeeft aan de kandidaat in dit vak (de examiner). De docent laat zich vergezellen door een gecommitteerde of maakt een geluidsopname van de afname. De opname blijft bewaard tot na de periode waarbinnen bezwaar kan worden gemaakt tegen de uitslag van een toetsing.

Afwijkende schoolexamenprocedures

Sommige leerlingen mogen op een aangepaste manier schoolexamens en centrale examens maken, bijvoorbeeld met extra tijd. Dit wordt alleen ingezet na overleg met de coördinator ondersteuning en begeleiding. Er moet dan ook een officiële deskundigenverklaring aanwezig zijn. Deze afwijkende wijze van examineren moet voor de aanvang van de schoolexamens bekend zijn en wordt aan de inspectie van het onderwijs gemeld.

7. Afwezigheid bij een schoolexamen

Te plannen afspraken bij een arts/ fysiotherapeut/ tandarts, voor een scooter-/ theorie-examen, e.d. gelden **niet** als reden om afwezig te zijn bij een schoolexamen.

Wanneer je onverwachts niet aan een schoolexamen kunt deelnemen, bijvoorbeeld door ziekte, moeten je ouder(s)/ verzorger(s) dit vooraf melden bij de verzuimcoördinator. Bij ziekte blijf je thuis, je mag dus niet alleen naar school komen om een schoolexamen te maken. Het is verplicht dagelijks voor 09:00 opnieuw ziek te melden tot de leerling weer beter is om naar school te gaan. Zonder ziekmelding wordt het verzuim als een onregelmatigheid beschouwd. Zie artikel 9 Eindexamenreglement VMBO.

Wil je in de loop van de dag ziek naar huis voordat het schoolexamen is gemaakt, moet je je melden bij de afdelingsleider of examensecretaris voor je naar huis kunt gaan. Achteraf melden dat je je niet goed voelde tijdens het schoolexamen, is geen reden om het gemaakte werk ongeldig te verklaren. Het gemaakte werk geldt.

Bij geoorloofde absentie krijg je van de examensecretaris te horen wanneer het schoolexamen ingehaald moet worden. Om geen achterstand op te lopen moeten alle schoolexamens per periode gedaan zijn.

Schoolexamens Lichamelijke opvoeding (LO)

Als je om een bepaalde reden niet (volledig) mee kan doen met de schoolexamens van LO, moet dit schriftelijk gemeld worden aan de examensecretaris, examenbureau@zuidzee-college.nl. De directeur kan een leerling ontheffing verlenen van het volgen van onderwijs in lichamelijke opvoeding indien de leerling op grond van zijn lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen.

De directeur stelt de inspectie in kennis van een verleende ontheffing en vermeldt daarbij de gronden waarop het berust.

Van de examensecretaris krijgen jij en je docent te horen of dit voor jou van toepassing is. Zo ja, dan krijg je voor de schoolexamens die je niet mee kunt doen een vervangende opdracht. Deze opdracht kan ook tijdens de les gegeven worden, dus je moet wel elke gymles aanwezig zijn. Een overzicht van de vervangende opdrachten behorend bij de schoolexamens is te vinden in de ELO van Magister.

8. Te laat komen bij een schoolexamen

Als je te laat komt voor een schoolexamen, dan gaat dat van je werktijd af. Ben je 30 minuten of meer te laat, dan kun je het schoolexamen niet meer maken. Het te laat komen valt onder onregelmatigheden (punt 9). Je hoort van de examensecretaris of en wanneer je mag inhalen.

Let op! Bij spreekvaardigheid, kijk-luistervaardigheid (papieren vorm) en praktische schoolexamens mag je **niet** te laat komen.

9. Inleveren werkstukken / (praktische) opdrachten

In dit boekje zie je per vak of er een werkstuk/ verslag moet worden ingeleverd of een (praktische) opdracht gedaan moet worden. Als je iets moet inleveren, dan staat er een uiterste inleverdatum bij (eerder inleveren mag dus ook). Houd er rekening mee dat er weleens iets kan tegenzitten, bijvoorbeeld een printer die niet werkt, of een bestand dat niet (goed) opgeslagen is en daardoor verdwenen is. Begin dus op tijd met je opdracht, zodat dit soort problemen nog voor de uiterste inleverdatum opgelost kan worden.

Als er op de uiterste inleverdatum niet voldaan is aan de opdracht, dan is dat een onregelmatigheid en kunnen de maatregelen die genoemd worden bij punt 9 (Onregelmatigheden) van toepassing verklaard worden.

Let op: Verslagen of werkstukken worden soms ook als handelingsopdracht aangegeven in een PTA. Elke handelingsopdracht van het schoolexamen moet voldoende of goed zijn afgesloten om aan het centraal examen deel te kunnen nemen.

Extra info voor leerjaar 4 TL: De eisen waaraan het profielwerkstuk moet voldoen, zijn te vinden in de studiewijzer 'Profielwerkstuk 2025-2026' in de ELO in Magister.

10. Artificial intelligence (AI)

Bij het maken van PTA-onderdelen, mag geen gebruik worden gemaakt van AI en/of inbreng van derden, tenzij hiervoor door de docent vooraf toestemming is gegeven. Bij een aantoonbaar vermoeden van het gebruik van AI en/of inbreng van derden door de leerling, krijgt de leerling eenmalig de mogelijkheid om dit vermoeden tegen te spreken. Wanneer de leerling het gebruik van AI en/of inbreng van derden niet aantoonbaar kan tegenspreken, kan het gebruik als een onregelmatigheid worden gezien, zoals bedoeld in artikel 11.

11. Onregelmatigheden

Wanneer je jezelf schuldig maakt aan onregelmatigheden, zoals spieken of ongeoorloofd afwezig zijn, krijg je zo spoedig mogelijk een gesprek met de examensecretaris. Ook het niet op tijd inleveren van een digitale of praktische opdracht valt onder onregelmatigheden. Vervolgens kunnen de volgende maatregelen (ook in combinatie met elkaar) worden genomen:

- het toekennen van het cijfer 1,0 voor een schoolexamen of een onderdeel van een schoolexamen,
- het ontzeggen van de deelname of verdere deelname aan één of meer schoolexamens of onderdelen van schoolexamens van het schoolexamen of het centraal examen,
- het ongeldig verklaren van één of meer schoolexamens of onderdelen van schoolexamens van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen.

De genomen maatregel wordt per brief gestuurd naar de wettelijke vertegenwoordiger. Zie ook artikel 18 van het eindexamenreglement VMBO Openbaar Voortgezet Onderwijs Zaanstad voor de klachtenprocedure. De school is verplicht om de onderwijsinspectie in kennis te stellen als er een maatregel wordt genomen naar aanleiding van onregelmatigheden.

12. Bezwaar

Er kan bezwaar gemaakt worden op een besluit van de directeur. Deze dient binnen vijf schooldagen na datum van het vastgestelde besluit kenbaar gemaakt te worden bij de directeur.

13. De totstandkoming van het resultaat van de schoolexamens

Het eindcijfer van het schoolexamen komt tot stand door de cijfers voor een vak, behaald in het derde en vierde leerjaar. Het eindcijfer wordt rekenkundig afgerond tot één decimaal nauwkeurig, dus 5,4 of 7,2.

Aan het eind van leerjaar 3 weegt het eindcijfer van dat jaar voor 40% mee in het totaal. De overige 60% wordt met de cijfers in leerjaar 4 behaald.

Uitzonderingen op deze regel zijn:

- Maatschappijleer wordt in één schooljaar volledig afgerond. Dit geldt voor heel leerjaar 3 en de theoretische leerweg leerjaar 4.
- De beroepsgerichte profielvakken (basis en kader) tellen elk voor 25% mee. Er worden twee beroepsgerichte profielvakken in leerjaar 3 afgenomen (samen 50% van het eindcijfer). De andere twee beroepsgerichte profielvakken worden in leerjaar 4 afgenomen (samen de andere 50%)
- De beroepsgerichte keuzevakken (basis en kader) tellen elk voor 25% mee in het combinatiecijfer. Twee beroepsgerichte keuzevakken worden afgenomen in leerjaar 3 en twee in leerjaar 4.

Het eindcijfer van het schoolexamen wordt pas bekend gemaakt nadat alle examenonderdelen (zoals genoemd in het PTA) naar het oordeel van de examencommissie afgesloten zijn.

Je krijgt niet voor alle vakken een cijfer. Bij Lichamelijke opvoeding, Kunstvakken 1 (CKV) en Loopbaanoriëntatie en begeleiding (LOB), geldt de kwalificatie "voldoende" of "goed". Zie voor de afsluiting van deze vakken punt 18 (Overzicht van SE-vakken).

14. Rapportage van cijfers en beoordelingen

De beoordeling of het cijfer staat zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 14 dagen na afname, in Magister.

Periode 1: 1 september t/m 7 november 2025

Periode 2: 10 november 2025 t/m 23 januari 2026

Periode 3: 26 januari t/m 18 maart 2026

Periode 4: 19 maart t/m 9 juni 2026

15. Afronding examendossier

Leerjaar 3 ondertekent de schoolexamen cijferlijst aan het einde van het schooljaar. In leerjaar 4 moet de schoolexamen cijferlijst voor de aanvang van het centraal examen zijn ondertekend. De uitgereikte en ondertekende schoolexamen cijferlijsten vormen het examendossier.

16. Herkansen

Na iedere schoolexamenperiode mag je één schoolexamen van de afgelopen periode herkansen. Over een heel schooljaar mag een vak meerdere keren herkanst worden. Als je op het tijdstip van de herkansing niet aanwezig bent, heb je geen recht meer op een herkansing uit die periode. Het oorspronkelijke cijfer blijft dan staan.

Let op: als je een schoolexamen moet inhalen, kan je dit niet meer herkansen in diezelfde of een volgende periode.

Niet alle schoolexamens mag je herkansen, kijk in het PTA-boekje welke schoolexamens voor een herkansing in aanmerking komen.

Voor het vak maatschappijleer geldt een aangepaste herkansingsregeling. Voor maatschappijleer geldt één mogelijkheid tot herkansing. Deze herkansing heeft betrekking op de hele stof voor het vak. Indien het cijfer van de herkansing maatschappijleer beter is dan het gemiddelde cijfer van de PTA toetsen, dan vervangt dit cijfer het PTA-gemiddelde. Je kunt deze herkansing alleen aanvragen als je gemiddelde eindcijfer lager is dan een 6,5.

Elke periode heeft een uiterste inschrijfdatum en tijd voor een herkansing. Als je niet bent ingeschreven, kan er uit die periode geen herkansing meer worden gedaan. De inschrijf- en herkansingsmomenten voor dit schooljaar zijn:

	Uiterlijk inschrijven op:	Herkansing:
Periode 1	3 december 2025 uiterlijk 11.59	10 december 2025
Periode 2	19 februari 2026 uiterlijk 11.59	4 maart 2026
Periode 3	<u>Leerjaar 4:</u> BTE+ MA tl en ZW/MVI/EO B/K 16 maart uiterlijk 09.59 <u>Leerjaar 4 overige vakken:</u> 3 april 2026 uiterlijk 11.59 <u>Leerjaar 3:</u> 7 mei 2026 uiterlijk 11.59	<u>Leerjaar 4:</u> BTE+ MA tl en ZW/MVI/EO B/K 18 maart 2026 <u>Leerjaar 4 overige vakken:</u> 8 april 2026 <u>Leerjaar 3:</u> 12 mei 2026
Periode 4	16 juni 2026 uiterlijk 11.59	19 juni 2026

In magister kun je zien waar je moet zijn voor de herkansing. Het hoogste cijfer telt.

17. Voorwaarden overgang leerjaar 4 en deelname centraal examen (CE)

Alle mondelinge, schriftelijke en digitale schoolexamens, praktische opdrachten en handelingsopdrachten welke vermeld staan in het PTA van het derde leerjaar moeten voor aanvang van het vierde leerjaar zijn afgerond. In leerjaar 4 moeten alle PTA-onderdelen voor de aanvang van het centraal examen zijn afgerond. Zie ook artikel 7 van het eindexamenreglement VMBO Openbaar Voortgezet Onderwijs Zaanstad.

18. Maatwerk voor leerlingen op basisniveau

De mogelijkheden voor maatwerk zijn er voor iedere leerling op basisniveau. Een leerling met talent voor bepaalde vakken kan dat op kaderniveau doen.

Let op: Begin leerjaar 3 moet al bekend zijn welk vak je op kaderniveau gaat doen, tussentijds kun je niet meer wijzigen van basis- naar kaderniveau.

Examen doen op hoger niveau

Wanneer je als basis leerling een vak op kaderniveau volgt, maak je ook je eindexamen voor dat vak op kaderniveau. Je krijgt dan een basisdiploma met een aantekening op je cijferlijst dat je dat vak op kaderniveau hebt afgerond.

Voor de start van het eerste eindexamen moet je aangeven of je het eindexamen op basis- of kaderniveau wil maken. Als je kiest voor basis, vervalt het kaderniveau op je diploma, ook al heb je het schoolexamen op kaderniveau gemaakt.

Na het maken van je eindexamen op hoger niveau is er nog de mogelijkheid om het eindexamen op basisniveau af te ronden. Dit is geen herkansing, dus je recht op een herkansing verlies je hiermee niet. Let op: je laatst behaalde cijfer telt. Als je terugvalt naar het basisniveau, vervalt het cijfer op kaderniveau, ook al is dat een hoger cijfer.

19. Overzicht schoolexamen vakken

Er zijn ook vakken waarvoor geen centraal eindexamen (CE) gemaakt hoeft te worden, maar waarvan het schoolexamencijfer wel meetelt in de slaag-zakregeling. Deze vakken moeten volledig zijn afgerond om deel te mogen nemen aan het centraal eindexamen.

Voorwaarde deelname aan het centraal examen voor SE-vakken

Onderstaande vakken bevatten relatief veel handelingsdelen. Voor elk handelingsdeel geldt dat het met een voldoende of goed afgesloten moet zijn om aan het centraal examen deel te kunnen nemen. Uitzondering hierop is Lichamelijke opvoeding, hierbij moet het gemiddeld met een voldoende of goed afgesloten worden om aan het centraal examen deel te kunnen nemen.

Onderstaande vakken worden afgesloten met een schoolexamen (SE):

Leerjaar 3: Kunstvakken 1 (CKV, alle leerwegen), LOB (basis en kader), de beroeps-keuzevakken (basis en kader) en maatschappijleer (basis en kader).

Leerjaar 4: Lichamelijke opvoeding, LOB, de beroeps-keuzevakken (basis en kader) en maatschappijleer (theoretische leerweg).

Voor de beroepsgerichte keuzevakken geldt dat ieder gemiddeld eindcijfer hoger moet zijn dan een 3,5, anders mag je niet aan het centraal examen deelnemen.

20. PTA rekenen

Voor leerlingen met wiskunde in het pakket worden de rekenvaardigheden geïntegreerd in het PTA voor wiskunde. Leerlingen zonder wiskunde in het pakket krijgen een apart schoolexamen rekenen. Het cijfer van dit schoolexamen komt op de cijferlijst.

21. Centraal examen

In leerjaar 4 doe je centraal eindexamen in de examenvakken nadat deze voor het schoolexamen zijn afgerond. Het centraal eindexamencijfer wordt rekenkundig afgerond tot één decimaal nauwkeurig, dus 5,4 of 7,2.

22. Uitslagbepaling

De bekendmaking van de N-termen voor de centraal eindexamens wordt landelijk vastgesteld. Op deze dag worden de eindcijfers berekend die bestaan uit de eindcijfers van het schoolexamen en het centraal eindexamen. De berekening van de eindcijfers wordt verder toegelicht in artikel 13 van het examenreglement.

23. Bewaartermijn

De gemaakte (school)examens worden ten minste bewaard tot een half jaar nadat de leerling de school verlaten heeft.

24. Verklaring van begrippen

Toetscode = onder deze code staat het PTA-onderdeel in magister.

Exameneenheden = een omschrijving van de eenheden die op het SE en/of CE als schoolexamen worden afgenomen. Dit is per vak in de syllabus te vinden op www.examenblad.nl.

25. Examenblad

Op de website www.examenblad.nl van College voor toetsen en examens (cvte) staan alle landelijke regels voor examens. Ook is hier per vak een syllabus te vinden met daarin de exameneenheden. Je kunt op deze website ook zien of een schoolexamenonderdeel alleen op een schoolexamen (SE) wordt afgenomen of ook terugkomt op het centraal examen (CE).

26. Tot slot

Het is mogelijk dat door bepaalde omstandigheden van het PTA en schoolexamenreglement moet worden afgeweken.

In dit geval en in alle gevallen waarin het PTA niet voorziet, neemt de directeur een beslissing en zorgt hij ervoor dat je tijdig op de hoogte wordt gesteld.

Mocht iets je niet duidelijk zijn, dan kun je het altijd aan je mentor of de examensecretaris vragen.

S. Neeft en H. Unaldi-Sakar

Examenbureau

examenbureau@zuiderzee-college.nl

Zuiderzee

College

VRIENDELIJK

VEILIG

VERANTWOORDELIJK

dat is waar wij voor staan!

PTA

Programma van toetsing en afsluiting

Schooljaar 2025 - 2026

VMBO Kader 3

Studie: VMBO Kader 3
Vak: Nederlandse taal

Schooljaar: 2526
Afkorting: ne

De examenstof is verdeeld in exameneenheden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen:
- exameneenheden die behoren tot de verplichte SE-stof,
- exameneenheden die in het CE worden getoetst, maar ook in het SE getoetst mogen worden.

Berekening cijfer:

De tentamens in leerjaar 3 vormen samen 40% van het SE-cijfer.

De tentamens in leerjaar 4 vormen samen 60% van het SE-cijfer.

Handelingsopdrachten dienen afgesloten te zijn met een voldoende (V) of een goed (G).

Toetscode	Periode	Inhoud/stofomschrijving	Toetsvorm	Toetsduur of werktijd	Weging in %	Herkansbaar	Exameneenheden uit verplichte SE-stof	Exameneenheden uit verplichte CE-stof
S301	P1	Schrijfvaardigheid	Schriftelijk	60 min	10	Ja	K1, K2, K3,	K3, K7
S302	P2	Leesvaardigheid	Schriftelijk	60 min	10	Ja	K1, K2, K3	K3, K6
S303	P3	Taalverzorging	Schriftelijk	60 min	10	Ja	K1, K2, K3	K3, K7
S304	P4	Spoken	Mondeling	15 min	10	Ja	K1, K2, K3, K5	K3

Studie: VMBO Kader 3

Schooljaar: 2526

Vak: Engelse taal

Afkorting: en

De examenstof is verdeeld in exameneenheden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen:

- exameneenheden die behoren tot de verplichte SE-stof,
- exameneenheden die in het CE worden getoetst, maar ook in het SE getoetst mogen worden.

Berekening cijfer:

De tentamens in leerjaar 3 vormen samen 40% van het SE-cijfer.

De tentamens in leerjaar 4 vormen samen 60% van het SE-cijfer.

Handelingsopdrachten dienen afgesloten te zijn met een voldoende (V) of een goed (G).

Toetscode	Periode	Inhoud/stofomschrijving	Toetsvorm	Toetsduur of werktijd	Weging in %	Herkansbaar	Exameneenheden uit verplichte SE-stof	Exameneenheden uit verplichte CE-stof
S301	P1	Schrijfvaardigheid (informele e-mail)	Schriftelijk	60 min	10	Ja	K3,K7	K3
S302	P2	Schrijfvaardigheid (formele brief)	Schriftelijk	60 min	10	Ja	K3,K7	K3
S303	P3	Leesvaardigheid (literatuur)	Schriftelijk	60 min	10	Ja	K3	K3
S304	P4	Spreekvaardigheid	Mondeling	15 min	10	Ja	K3	K3
H301	P4	Werkstuk	Handelingsdeel	10 uur	0	Ja	K1,K2,K3	K3

De examenstof is verdeeld in exameneenheden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen:

- exameneenheden die behoren tot de verplichte SE-stof,
- exameneenheden die in het CE worden getoetst, maar ook in het SE getoetst mogen worden.

Berekening cijfer:

De tentamens in leerjaar 3 vormen samen 40% van het SE-cijfer.

De tentamens in leerjaar 4 vormen samen 60% van het SE-cijfer.

Handelingsopdrachten dienen afgesloten te zijn met een voldoende (V) of een goed (G).

Toetscode	Periode	Inhoud/stofomschrijving	Toetsvorm	Toetsduur of werktijd	Weging in %	Herkansbaar	Exameneenheden uit verplichte SE-stof	Exameneenheden uit verplichte CE-stof
S301	P1	Procenten en Meetkunde	Schriftelijk	60 min	10	Ja	K1,K2,K3	K3, K5, K6
S302	P2	Formules en Grafieken en Goniometrie	Schriftelijk	60 min	10	Ja	K1,K2,K3	K3, K4, K5, K6
S303	P3	Verschillende verbanden en Goniometrie	Schriftelijk	60 min	10	Ja	K1,K2,K3	K3, K4, K5, K6
S304	P4	Getallen, Omtrek, oppervlakte en inhoud, Grafieken en vergelijkingen	Schriftelijk	120 min	10	Ja	K1,K2,K3	K3, K4, K5, K6
H301	P3-4	Handelingsopdracht statistiek	Handelings deel		0	Ja	K1,K2,K3,K7,K8	K3

Studie: VMBO Kader 3

Schooljaar: 2526

Vak: economie

Afkorting: ec

De examenstof is verdeeld in exameneenheden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen:

- exameneenheden die behoren tot de verplichte SE-stof,
- exameneenheden die in het CE worden getoetst, maar ook in het SE getoetst mogen worden.

Berekening cijfer:

De tentamens in leerjaar 3 vormen samen 40% van het SE-cijfer.

De tentamens in leerjaar 4 vormen samen 60% van het SE-cijfer.

Handelingsopdrachten dienen afgesloten te zijn met een voldoende (V) of een goed (G).

Toetscode	Periode	Inhoud/stofomschrijving	Toetsvorm	Toetsduur of werktijd	Weging in %	Herkansbaar	Exameneenheden uit verplichte SE-stof	Exameneenheden uit verplichte CE-stof
S301	P1	Consumptie en consumentenorganisaties	Schriftelijk	60 min	10	Ja	K1, 2, 3, 4B	K3, 4A
S302	P2	Consumptie	Schriftelijk	60 min	10	Ja	K1, 2, 3	K3, 4A
S303	P3	Arbeid en Bedrijfsleven / Arbeid en Productie / Natuur en Milieu	Schriftelijk	60 min	10	Ja	K1, 2, 3, 5B, 8	K3, 5A
S304	P4	Overheid en Bestuur / Internationale ontwikkelingen	Praktisch Schriftelijk	60 min	10	Ja	K1, 2, 3, 6, 7	K3, 7

Studie: VMBO Kader 3
Vak: maatschappijleer

Schooljaar: 2526
Afkorting: ma

De examenstof is verdeeld in exameneenheden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen:
- exameneenheden die behoren tot de verplichte SE-stof,
- exameneenheden die in het CE worden getoetst, maar ook in het SE getoetst mogen worden.

Berekening cijfer:
de tentamens vormen samen 100% van het SE-cijfer.
De handelingsdelen (H) moeten met een V of een G afgesloten worden.

Toetscode	Periode	Inhoud/stofomschrijving	Toetsvorm	Toetsduur of werktijd	Weging in %	Herkansbaar	Exameneenheden uit verplichte SE-stof	Exameneenheden uit verplichte CE-stof
S301	P1	1 Wat is maatschappijleer?, 2 Media	Schriftelijk	60 min	25	Ja	K1, K2, K3, K4, K6, K7	
S302	P2	4 Politiek	Schriftelijk	60 min	25	Ja	K1, K2, K3, K6	
S303	P3	3 Cultuur en identiteit, 7 Pluriforme samenleving	Schriftelijk	60 min	25	Ja	K1, K2, K3, K4, K5, K7	
S304	P4	5 Rechtsstaat, 9 Burgerschap	Schriftelijk	60 min	25	Ja	K1, K2, K3, K6, K7	
H301	P4 voor 23 mei	8 Werk	Handelingsdeel	150 min	0	Ja	K1, K2, K3, K5	

Studie: VMBO Kader 3

Schooljaar: 2526

Vak: kunstvakken inclusief ckv

Afkorting:

De examenstof is verdeeld in exameneenheden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen:

- exameneenheden die behoren tot de verplichte SE-stof,
- exameneenheden die in het CE worden getoetst, maar ook in het SE getoetst mogen worden.

De resultaten worden weergegeven met O/V/G – onvoldoende/voldoende/goed

De handelingsdelen (H) moeten met een V of een G afgesloten worden.

Toetscode	Periode	Inhoud/stofomschrijving	Toetsvorm	Toetsduur of werktijd	Weging in %	Herkansbaar	Exameneenheden uit verplichte SE-stof	Exameneenheden uit verplichte CE-stof
H301	P1	Beeldenroute	Handelings deel		10	Ja	KV/K/1,3	
H302	P2/3/4	Theatervoorstelling	Handelings deel		10	Ja	KV/K/3	
H303	P2/3/4	Creatieve workshops	Handelings deel		10	Ja	KV/K/1,2,3	
H304	P4	Reflectie en kunstdossier	Handelings deel	100 min	10	Ja	KV/K/1,2,3,4	

Studie: VMBO Kader 3

Schooljaar: 2526

Vak: lichamelijke opvoeding

Afkorting: lo

De examenstof is verdeeld in exameneenheden. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen:

- exameneenheden die behoren tot de verplichte SE-stof,
- exameneenheden die in het CE worden getoetst, maar ook in het SE getoetst mogen worden.

De resultaten worden weergegeven met O/V/G – onvoldoende/voldoende/goed

- Elk handelingsdeel (H) van het schoolexamen moet met een V of een G afgesloten zijn om aan het eindexamen deel te kunnen nemen.

- Alle onderdelen van het handelingsdeel moeten gedaan zijn.

H301: minimaal 2 van de 3 onderdelen moeten op V of G staan.

H302: minimaal 3 van de 4 onderdelen moeten op V of G staan.

H303: minimaal 3 van de 4 onderdelen moeten op V of G staan.

H304: minimaal 2 van de 3 onderdelen moeten op V of G staan.

Toetscode	Periode	Inhoud/stofomschrijving	Toetsvorm	Toetsduur of werktijd	Weging in %	Herkansbaar	Exameneenheden uit verplichte SE-stof	Exameneenheden uit verplichte CE-stof
atl301	P1	atletiek H301 - duurloop	Praktisch		0	Ja	K7	
inzet301	P1	Inzet, inzicht & sociale vaardigheden H301	Praktisch		0	Ja	K1,K2,K3	
spel301	P1	spel H301 - doelspel	Praktisch		0	Ja	K5	
inzet302	P2	Inzet, inzicht & sociale vaardigheden H302	Praktisch		0	Ja	K1,K2,K3	
bew302	P2	bewegen H302 - bewegen op muziek	Praktisch		0	Ja	K6	

Studie: VMBO Kader 3

Schooljaar: 2526

Vak: lichamelijke opvoeding

Afkorting: lo

spel302	P2	spel H302 - afgooispeel	Praktisch		0	Ja	K5	
klim302	P2	klimmen H302	Praktisch		0	Ja	K9	
inzet303	P3	Inzet, inzicht & sociale vaardigheden H303	Praktisch		0	Ja	K1,K2,K3	
turn303	P3	turnen H303 - steun- en/of vrijpringen	Praktisch		0	Ja	K3,K4	
zelf303	P3	zelfverdediging	Praktisch		0	Ja	K8	
spel303	P3	spel H303 - doelspel	Praktisch		0	Ja	K5	
bew303	P3	bewegen en regelen	Praktisch		0	Ja	K2,K3	
actbw303	P4	1 actuele bewegingsactiviteit, deel 1	Praktisch		0	Ja	K9	
inzet304	P4	Inzet, inzicht & sociale vaardigheden H304	Praktisch		0	Ja	K1,K2,K3	
spel304	P4	spel H304 - terugslagspel	Praktisch		0	Ja	K3,K4	
atl304	P4	atletiek H304 - kogelstoten en/of verspringen	Praktisch		0	Ja	K7	

Studie: VMBO Kader 3

Schooljaar: 2526

Vak: loopbaanoriëntatie en - begeleiding

Afkorting: LOB

Bij LOB maak je je eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor jezelf en voor anderen door middel van het loopbaandossier.

In dit dossier noem je welke activiteiten je hebt uitgevoerd die hebben bijgedragen aan het ontwikkelen van jouw loopbaancompetenties.

De resultaten worden weergegeven met O/V/G – onvoldoende/voldoende/goed

De handelingsdelen (H) moeten met een V of een G afgesloten worden.

Toetscode	Periode	Inhoud/stofomschrijving	Toetsvorm	Toetsduur of werktijd	Weging in %	Herkansbaar	Examineenheden uit verplichte SE-stof	Examineenheden uit verplichte CE-stof
H301	P4	Kerndeel C: Stage - Beroepsprofiel		50 klokuren	0	Ja	Kerndeel C beroepsprofiel	
H302	P1-P4	Kerndeel C: Het loopbaandossier		50 klokuren	0	Ja	Kerndeel C beroepsprofiel	

Studie: VMBO Kader 3

Schooljaar: 2526

Vak: retail & styling

Afkorting: re&s

Bij de toetsing van deze profielmodule worden de volgende eindtermen uit de kern meegewogen in de beoordeling:
kerndeel A: Algemene kennis en vaardigheden en kerndeel B: professionele kennis en vaardigheden.

Berekening cijfer:

De punten behaald voor S301 worden opgeteld tot één cijfer. Daarna telt deze profielmodule voor 25% mee in het profielvakcijfer.

Toetscode	Periode	Inhoud/stofomschrijving	Toetsvorm	Toetsduur of werktijd	Weging in %	Herkansbaar	Exameneenheden uit verplichte SE-stof	Exameneenheden uit verplichte CE-stof
S301	P2	De verkoopomgeving realiseren en commerciële werkzaamheden uitvoeren	Praktisch Schriftelijk	150 min	25	Ja		P/EO/1.1/1.2

Studie: VMBO Kader 3

Schooljaar: 2526

Vak: marketing

Afkorting: mark

Bij de toetsing van dit keuzevak worden de volgende eindtermen uit de kern meegewogen in de beoordeling:

kerndeel A: Algemene kennis en vaardigheden en kerndeel B: professionele kennis en vaardigheden.

Berekening cijfer:

De punten behaald voor S301 worden opgeteld tot één cijfer. Daarna telt deze profielmodule voor 25% mee in het profielvakcijfer.

Toetscode	Periode	Inhoud/stofomschrijving	Toetsvorm	Toetsduur of werktijd	Weging in %	Herkansbaar	Exameneenheden uit verplichte SE-stof	Exameneenheden uit verplichte CE-stof
S301	P2	Het beoordelen en verbeteren van een bestaande retail-bedrijfsformule	Praktisch Schriftelijk	150 min	25	Ja	P/EO/1.1/1.2	

Studie: VMBO Kader 3

Schooljaar: 2526

Vak: sales & service

Afkorting: sa&s

Bij de toetsing van deze profielmodule worden de volgende eindtermen uit de kern meegewogen in de beoordeling:
kerndeel A: Algemene kennis en vaardigheden en kerndeel B: professionele kennis en vaardigheden.

Berekening cijfer:

De punten behaald voor S301 worden opgeteld tot één cijfer. Daarna telt deze profielmodule voor 25% mee in het profielvakcijfer.

Toetscode	Periode	Inhoud/stofomschrijving	Toetsvorm	Toetsduur of werktijd	Weging in %	Herkansbaar	Exameneenheden uit verplichte SE-stof	Exameneenheden uit verplichte CE-stof
S302	P4	Service verlenen, verkoopwerkzaamheden uitvoeren, afrekenhandelingen	Praktisch Schriftelijk	150 min	25	Ja		P/EO/2.1/2.2/2.3/2.4

Studie: VMBO Kader 3

Schooljaar: 2526

Vak: ondernemen

Afkorting: ondn

Bij de toetsing van dit keuzevak worden de volgende eindtermen uit de kern meegewogen in de beoordeling:

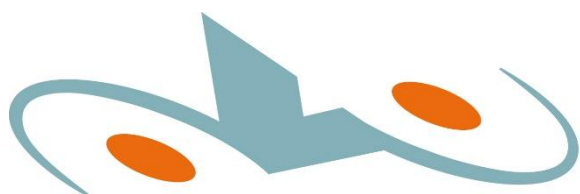
kerneel A: Algemene kennis en vaardigheden en kerneel B: professionele kennis en vaardigheden.

Berekening cijfer:

De punten behaald voor S301 worden opgeteld tot één cijfer. Daarna telt deze profielmodule voor 25% mee in het profielvakcijfer.

Toetscode	Periode	Inhoud/stofomschrijving	Toetsvorm	Toetsduur of werktijd	Weging in %	Herkansbaar	Exameneenheden uit verplichte SE-stof	Exameneenheden uit verplichte CE-stof
S301	P4	Het ontwikkelen en uitvoeren van een eenvoudig ondernemingsplan	Praktisch Schriftelijk	150 min	25	Ja	P/EO/5.1/5.2/5.3/5.4	

Eindexamenreglement VMBO 2025-2026

OPENBAAR VOORTGEZET ONDERWIJS ZAA NSTAD

Opsteller: Onderwijs & Kwaliteit
Besluitvorming: AMO ter advisering op 5 juni 2025
GMR ter instemming op 23 juni 2025
CvB ter vaststelling op 1 juli 2025

Inhoudsopgave

Hoofdstuk I – Algemene bepalingen	3
Inleiding.....	3
Artikel 1. Begripsomschrijvingen	3
Artikel 2. De organisatie van het eindexamen.....	4
Artikel 3. De examensecretaris	4
Artikel 4. De examencommissie: benoeming en samenstelling.....	4
Artikel 4a. De examencommissie: taken en bevoegdheden	5
Hoofdstuk II – Schoolexamenreglement en PTA	6
Artikel 5. Schoolexamenreglement en PTA: de inhoud	6
Artikel 5a PTA: de vaststelling.....	6
Artikel 5b. PTA: wijziging	7
Hoofdstuk III – Het schoolexamen	8
Artikel 6. Verstrekking overzicht onderdelen en beoordeling schoolexamen	8
Artikel 7. Beoordeling van het SE.....	8
Hoofdstuk IV – De gang van zaken bij het CE	9
Artikel 8. De gang van zaken bij het CE.....	9
Artikel 8a. Aanvullende regelingen centraal schriftelijk en praktisch examen en de digitale examens beroepsgerichte leerwegen	10
Artikel 9. Verhindering en laatkomen	10
Artikel 10. Inhalen van het CE	11
Artikel 11. Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen	12
Artikel 12. Onvoorziene omstandigheden centraal examen	12
Hoofdstuk V – Uitslag, herkansing en diplomering	13
Artikel 13. Uitslagbepaling CE	13
Artikel 13a. Voorschriften cum laude.....	14
Artikel 14. Herkansen van het CE en CSPE	15
Artikel 15. Diploma's, cijferlijsten en certificaten	15
Hoofdstuk VI Overige bepalingen	16
Artikel 16. Afwijkende wijze van examineren	16
Artikel 17. Overige bepalingen	16
Hoofdstuk VII – Onregelmatigheden en beroep.....	17
Artikel 18. Fraude en onregelmatigheden en zonder geldige reden afwezig	17
Artikel 19. De commissie van beroep.....	18
Hoofdstuk VIII – Geheimhouding, bewaartermijnen en inzage	19
Artikel 20. Geheimhouding	19
Artikel 21. Bewaren examenwerk.....	19
Artikel 22. Inzage	19

Hoofdstuk IX – Slot- en overgangsbepalingen.....	20
Artikel 23. Overgangsbepaling schoolexamen rekenen.....	20
Artikel 24. Slotbepalingen.....	20
Artikel 25. Vaststelling en inwerkingtreding reglement	20

Hoofdstuk I – Algemene bepalingen

Inleiding

Het eindexamen bestaat uit twee delen: het schoolexamen (SE) en het centraal examen (CE).

Het eindexamenreglement voor Stichting OVO Zaanstad bestaat uit een algemeen eindexamenreglement vmbo of havo/vwo met algemene regelingen rondom het SE en CE en een schoolspecifiek deel met regelingen en afspraken die voor de eigen school gelden. Hiertoe behoort ook het Programma van Toetsing en Afsluiting.

Waar in dit reglement 'hij' wordt gelezen kan ook 'zij' worden gelezen.

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

Bevoegd gezag:	het College van Bestuur van de Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Zaanstad.
CE, SE, CPE en CSPE:	Centraal Examen (CE), schoolexamen (SE), centraal praktisch examen (CPE) en centraal schriftelijk praktisch examen in een profielvak (CSPE). Deze onderdelen vormen samen het eindexamen.
CvTE	Centrum van Toetsing en Examens
Directeur:	de directeur van een school.
Examencommissie:	de examencommissie bedoeld in artikel 2.60d WVO 2020.
Examendossier:	bevat alle onderdelen van het schoolexamen, dit geldt ook voor die vakken die niet centraal worden geëxamineerd en/of reeds in het derde leerjaar worden afgesloten.
Examenprogramma:	het examenprogramma bedoeld in artikel 2.54 WVO 2020
Examenregeling:	het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting gezamenlijk.
Examensecretaris:	de examensecretaris bedoeld in artikel 2.51a WVO 2020.
Examinatoren:	de personeelsleden die belast zijn met het afnemen van de examens.
Herkansing:	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen.
Kandidaat	Degene die het examen maakt
Ouder:	de ouder, voogd of verzorger.
Protocollen CE:	de meest actuele versie van het document Protocollen Centraal examens opgesteld door de VO-raad.
PTA:	Programma van Toetsing en Afsluiting.
Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens VO.	De laatst gepubliceerde is van toepassing
School:	Één van de scholen van Stichting OVO Zaanstad.
Uitvoeringsbesluit	Het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 (geldend vanaf 01-01-2023) en het Uitvoeringsbesluit WVO 2024 (gepubliceerd op 24-05-2024)
WVO 2020:	Wet voortgezet onderwijs 2020 (geldend vanaf 01-08-2022)

Artikel 2. De organisatie van het eindexamen

1. Het eindexamen bestaat uit twee delen: het schoolexamen (SE) en het centraal examen (CE). Het eindexamen bestaat voor ieder vak uit een SE en voor zover dat in het examenprogramma is bepaald tevens uit een CE.
2. Regelingen over de inhoud van een eindexamen zijn te vinden in de WVO 2020 artikel 2.53 en het Uitvoeringsbesluit 2020, artikel 3.4 tot en met 3.7.
3. De directeur en de examinatoren nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
4. De directeur wijst een of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris.
5. De directeur en de eindexamensecretaris verrichten gezamenlijk de taken bedoeld in relevante artikelen in de WVO 2020 en het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en 2024.
6. De examensecretaris ondersteunt de directeur bij het organiseren en afnemen van het eindexamen, het uitvoeren van het (eind)examenreglement, de uitvoering van het PTA, het verstrekken van een overzicht van de onderdelen en beoordeling van de schoolexamens en eventuele overige taken.

Artikel 3. De examensecretaris

1. De directeur van een school voor voortgezet onderwijs wijst een of meer van de personeelsleden van de school aan tot examensecretaris.
2. De examensecretaris heeft de taak om de directeur te ondersteunen bij:
  - a. het organiseren en afnemen van het eindexamen of het deeleindexamen bedoeld in het eerste lid;
  - b. de uitvoering van het examenreglement bedoeld in artikel 2.60 van de WVO 2020;
  - c. de uitvoering van het programma van toetsing en afsluiting bedoeld in artikel 2.60a van de WVO 2020; en
  - d. de verstrekking van een overzicht van de beoordeling van de schoolexamens bedoeld in artikel 2.55a van de WVO 2020 en artikel 3.15 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
3. De directeur stelt een taakomschrijving voor de examensecretaris vast waarin in ieder geval de taken bedoeld in het tweede lid worden opgenomen.
4. De directeur verstrekt de taakomschrijving aan het bevoegd gezag, aan de examensecretaris en aan de examencommissie.
5. De directeur draagt er zorg voor dat het deskundig functioneren van de examensecretaris is gewaarborgd.

Artikel 4. De examencommissie: benoeming en samenstelling

1. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs:
  - a. stelt een of meer examencommissies in ten behoeve van de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering;
  - b. benoemt de leden van de examencommissie; en
  - c. draagt zorg voor het onafhankelijk en deskundig functioneren van de examencommissie.

2. De examencommissie heeft een oneven aantal leden en ten minste drie leden.
3. De volgende personen kunnen niet worden benoemd tot lid van de examencommissie:
  - a. leden van het bevoegd gezag;
  - b. de directeur van de school;
  - c. leden van de medezeggenschapsraad of de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van de school als bedoeld in de artikelen 3 en 4 van de Wet medezeggenschap op scholen;
  - d. leerlingen van de school en hun wettelijk vertegenwoordigers.
4. Bij de benoeming van de leden van de examencommissie draagt het bevoegd gezag er zorg voor dat de examencommissie deskundig is op het gebied van:
  - a. de desbetreffende schoolsoort;
  - b. de regelgeving over examinering in het voortgezet onderwijs; en
  - c. de kwaliteit van examinering.
5. Alvorens tot benoeming van een lid over te gaan, hoort het bevoegd gezag de overige leden van de examencommissie.

Artikel 4a. De examencommissie: taken en bevoegdheden

1. De examencommissie heeft voor de borging van de kwaliteit van de schoolexaminering de volgende taken en bevoegdheden:
  - a. het opstellen van een voorstel voor een examenreglement voor het bevoegd gezag;
  - b. het jaarlijks opstellen van een voorstel voor een programma van toetsing en afsluiting voor het bevoegd gezag;
  - c. het borgen van het afsluitend karakter en de kwaliteit van het schoolexamen;
  - d. het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om te komen tot een beoordeling van het schoolexamen; en
  - e. overige door het bevoegd gezag aan de commissie opgedragen taken en bevoegdheden.
2. De examencommissie stelt regels vast over haar werkwijze.
3. De examencommissie stelt jaarlijks een verslag op van haar werkzaamheden.
4. De examencommissie evalueert jaarlijks de kwaliteit van de schoolexaminering en stelt een advies op aan het bevoegd gezag en de directeur over noodzakelijke en wenselijke verbeteringen.
5. De examencommissie verstrekt de regels over haar werkwijze, het verslag, de evaluatie en het advies bedoeld in het tweede tot en met het vierde lid, aan het bevoegd gezag, aan de directeur en aan de examensecretaris(sen) van een school voor voortgezet onderwijs.

Hoofdstuk II – Schoolexamenreglement en PTA

Artikel 5. Schoolexamenreglement en PTA: de inhoud

1. Voor 1 oktober van het jaar waarin zij schoolexamens afleggen ontvangen de examenkandidaten het schoolexamenreglement. In het schoolexamenreglement zijn ten aanzien van het SE in elk geval de volgende zaken vastgelegd:
  - het leerjaar waarin het schoolexamenprogramma aanvangt
  - de reguliere toetsingsprocedures
  - de regels van beoordeling
  - de regels betreffende absentie
  - de regels betreffende herkansen
  - de regels betreffende inhalen, waarbij in ieder geval wordt voorzien in een inhaalbaarheid voor de kandidaat die door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid niet in staat geweest is aan een of meer toetsen van het schoolexamen deel te nemen (conform artikel 2.60 lid 1c WVO 2020).
  - de regels betreffende onregelmatigheden of een verwijzing naar artikel 18 van het eindexamenreglement.
  - de regels betreffende bezwaar en beroep tegen de uitslag van een SE
  - bewaartermijnen voor schoolexamenwerk
  - de wijze waarop de behaalde cijfers van het SE bekend worden gemaakt. Dit geldt ook voor de beoordeling van het profielwerkstuk en voor de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt gegeven;
2. Voor 1 oktober van het jaar waarin zij schoolexamens afleggen ontvangen de examenkandidaten het Programma van Toetsing en Afsluiting voor het SE. In het PTA zijn de volgende zaken vastgelegd:
  - welke examenstof van het examenprogramma in het schoolexamen wordt getoetst;
  - welke door het bevoegd gezag vast te stellen examenstof in het schoolexamen wordt getoetst;
  - de inhoud van de toetsen die onderdeel uitmaken van het schoolexamen;
  - de wijze waarop en de periodes waarbinnen de toetsen en herkansingen van het SE plaatsvinden;
  - de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen van een kandidaat tot stand komt (inclusief de weging van de cijfers).
3. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat er in het PTA duidelijk en herleidbaar wordt aangegeven welke toetsen bijdragen aan de afsluiting van:
  - de verplichte examenstof van het examenprogramma die behoort bij het schoolexamen;
  - de examenstof van het examenprogramma die behoort tot de verplichte examenstof van het centraal examen, maar die ook in het schoolexamen zal worden getoetst; en
  - examenstof die is gekozen door het bevoegd gezag.
4. Indien schoolexamenreglement en PTA niet als afzonderlijke documenten zijn vormgegeven, is het schoolexamenreglement ondergebracht in het PTA-document. In ieder geval vormen zij samen een geheel waarin tenminste de in lid 1 tot en met 3 genoemde zaken zijn vastgelegd.

Artikel 5a PTA: de vaststelling

1. De examencommissie doet jaarlijks een voorstel voor het programma van toetsing en afsluiting aan het bevoegd gezag.
2. Het bevoegd gezag wijkt bij de vaststelling van het programma van toetsing en afsluiting alleen af van het voorstel van de examencommissie, nadat het bevoegd gezag overleg heeft gepleegd met de examencommissie en de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.

3. Het bevoegd gezag heeft voor het vaststellen van het programma van toetsing en afsluiting de instemming van de medezeggenschapsraad van de school.
4. Het bevoegd gezag zendt jaarlijks voor 1 oktober het vastgestelde PTA voor het desbetreffende schooljaar aan de kandidaten en de inspectie.

Artikel 5b. PTA: wijziging

1. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs kan het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober slechts wijzigen:
  - a. in het geval van een bijzonder onvoorziene omstandigheid die leidt tot praktische onuitvoerbaarheid van het programma van toetsing en afsluiting; of
  - b. ter verbetering van een kennelijke onjuistheid of kennelijke onvolledigheid in het programma van toetsing en afsluiting, zoals een verkeerd benoemde toets.
2. De examencommissie van de school voor voortgezet onderwijs wordt vooraf in de gelegenheid gesteld om te adviseren over een wijziging als bedoeld in het eerste lid.
3. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs wijkt bij de vaststelling van een wijziging van het programma van toetsing en afsluiting slechts af van het advies van de examencommissie nadat het bevoegd gezag:
  - a. overleg heeft gepleegd met de examencommissie; en
  - b. de afwijking schriftelijk heeft gemotiveerd.
4. Het derde lid van artikel 5a is van overeenkomstige toepassing op de vaststelling van de wijziging van het programma van toetsing en afsluiting na 1 oktober.
5. Het vastgestelde PTA wordt z.s.m. verspreid onder kandidaten en naar inspectie verzonden.

Hoofdstuk III – Het schoolexamen

Artikel 6. Verstrekking overzicht onderdelen en beoordeling schoolexamen

1. Voor aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen verstrekt de directeur aan de kandidaat, voor zover van toepassing het volgende:
  - a. Een overzicht van de behaalde resultaten van alle onderdelen in het examendossier (bedoeld in artikel 3.15 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020)
  - b. Een overzicht van de cijfers die de kandidaat heeft behaald voor het schoolexamen;
  - c. De beoordeling voor de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
  - d. De beoordeling van het profielwerkstuk in het vmbo.
2. De directeur en de examensecretaris tekenen voor verstrekking van de overzichten en beoordelingen aan de examenkandidaat. Met het zetten van hun handtekening geven zij aan dat wat zij ondertekenen juist is.
3. De kandidaat tekent voor de ontvangst.

Artikel 7. Beoordeling van het SE

1. Het eindcijfer van een SE voor een vak dat ook een CE kent, wordt uitgedrukt in een cijfer dat is afgerond naar een getal met 1 decimaal (1 cijfer achter de komma).
2. Het eindcijfer van een SE voor een vak dat geen CE kent en dus niet met een CE wordt afgesloten, wordt eerst afgerond naar een getal met 1 decimaal (1 cijfer achter de komma) (conform artikel 7 lid 1) en daarna uitgedrukt in een heel cijfer van 1 t/m 10.
3. Alle handelingsopdrachten, LOB, het vak lichamelijke opvoeding, kunstvakken inclusief ckv en voor zover van toepassing het profielwerkstuk dienen met de waardering 'voldoende' of 'goed' te zijn afgesloten om te kunnen slagen.
4. Een kandidaat die niet instemt met een toegekende beoordeling voor een schoolexamen kan zich binnen 10 schooldagen na de bekendmaking van de beoordeling, schriftelijk wenden tot de directeur. De directeur neemt, na examiner en kandidaat gehoord te hebben, uiterlijk binnen 10 schooldagen een beslissing. Een kandidaat kan tegen deze beslissing in beroep gaan, overeenkomstig het gestelde in artikel 18 lid 8.
5. Het SE is pas afgerond als voor alle onderdelen van het SE een cijfer dan wel de waardering 'voldoende' of 'goed' overeenkomstig het programma van toetsing en afsluiting, is vastgesteld.
6. Het SE wordt ten minste tien schooldagen voor de aanvang van het CE van het betreffende vak afgesloten. Minimaal tien schooldagen voor het begin van het CE krijgen de examenkandidaten de gelegenheid hun definitieve schoolexamencijfers te controleren en te ondertekenen.

Hoofdstuk IV – De gang van zaken bij het CE

Artikel 8. De gang van zaken bij het CE

1. Vóór het CE worden de kandidaten op de hoogte gesteld van de regels die tijdens het CE gelden.
2. Deelname aan geplande examens is verplicht.
3. Het CE vindt plaats in door de directeur daartoe aangewezen ruimten.
4. De directeur zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd.
5. Inzake de ontvangst, geheimhouding en opslag van de opgaven voor de centrale examens wordt gehandeld in overeenstemming met de voorschriften en protocollen Centrale Examens Voortgezet Onderwijs (VO-raad), hiervan wordt een logboek bijgehouden.
6. Het toezicht bij het CE wordt verricht door surveillanten die zijn aangewezen door de directeur. De directeur zorgt ervoor dat er in elke ruimte tenminste twee surveillanten aanwezig zijn, afhankelijk van de groepsgrootte kunnen het er ook meer zijn. De surveillanten maken een proces-verbaal op, volgens het door OVO Zaanstad verstrekte format. Het proces-verbaal dient ertoe de *feitelijkheden* en *omstandigheden* rondom het verloop van het examen vast te leggen.
7. Gedurende de gehele zitting, volgende op het tijdstip van opening van het examenpakket, worden de opgaven niet buiten het examenlokaal gebracht. Dit geldt ook voor kladpapier.
8. Het werk wordt gemaakt op door de school gewaarmerkt papier, tenzij door degenen die met de vaststelling van de opgaven zijn belast, ander papier wordt verstrekt. Ook het kladpapier is door de school gewaarmerkt.
9. De kandidaat plaatst op het papier zijn eindexamennummer en zijn naam.
10. Omtrent de opgaven worden geen mededelingen of inlichtingen van welke aard ook aan de kandidaten verstrekt, uitgezonderd mededelingen van het College voor Toetsen en Examens.
11. Een eendelig verklarend woordenboek Nederlands is toegestaan bij alle schriftelijke examens, flexibele digitale examens bb en kb, centrale praktische examens gl/tl en de cspe's bb, kb en gl. In plaats van een eendelig woordenboek Nederlands mag ook gebruik gemaakt worden van een woordenboek van Nederlands naar de thuistaal van de kandidaat en/of een woordenboek vanuit de thuistaal van de kandidaat naar het Nederlands. Er mogen geen andere boeken, tabellen of hulpmiddelen gebruikt worden dan in de regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens VO vermeld staat.
12. Het is niet toegestaan de antwoorden op open vragen of uitwerkingen van opdrachten met potlood te schrijven, met uitzondering van tekeningen. Ook is het niet toegestaan correctiemiddelen als tipp-ex e.d. te gebruiken.
13. Gedurende de examenzittingen is het kandidaten niet toegestaan een mobiele telefoon, (hybride) smartwatch of andere elektronische hulpmiddelen/apparaten die niet behoren tot bij het examen toegestane hulpmiddelen, bij zich te hebben in het examenlokaal; ook niet indien deze zijn uitgeschakeld.
14. Omdat het onderscheid tussen traditionele horloges en (hybride) smartwatches lastig kan zijn, kan de directeur alle horloges verbieden. In dit geval moet er een voor alle kandidaten zichtbare klok aanwezig zijn in het examenlokaal.
15. Gedurende het examen mag de kandidaat zich alleen met toestemming en onder begeleiding van de surveillant tijdelijk uit het examenlokaal verwijderen.
16. Bij constatering van aanwezigheid van een niet geoorloofd hulpmiddel en daarmee constatering van een vermoedelijke onregelmatigheid als bedoeld in artikel 18, wordt het hulpmiddel direct ingenomen, alsmede de antwoorden die de kandidaat tot dan toe heeft ingevuld. Kandidaat krijgt de gelegenheid het examen op een nieuw vel af te maken vanaf het

punt waar de leerling was gebleven. De vermoedelijke onregelmatigheid wordt vastgelegd op het proces verbaal, waarna de directeur conform artikel 18 bepaalt of er sprake is van een onregelmatigheid, of er een maatregel wordt opgelegd en zo ja welke.

17. De kandidaat mag het werk pas een half uur na aanvang van het CE bij een van de surveillanten inleveren en de examenruimte verlaten.
18. Kandidaten mogen de examenzaal niet verlaten in de laatste 20 minuten voor de reguliere eindtijd van de examenzitting. Na de reguliere eindtijd gaat de verlengde examentijd in voor specifieke kandidaten met recht op extra tijd (conform artikel 16, lid 1b).
19. Aan het einde van het examen controleren de surveillanten of alle kandidaten hun werk hebben ingeleverd, kandidaten blijven echter zelf eindverantwoordelijk voor het volledig inleveren van hun examenwerk.

Artikel 8a. Aanvullende regelingen centraal schriftelijk en praktisch examen en de digitale examens beroepsgerichte leerwegen

1. Inzake de ontvangst, geheimhouding en opslag van de opgaven voor de centrale schriftelijke en praktische en digitale examens wordt gehandeld in overeenstemming met de voorschriften en protocollen Centrale Examens Voortgezet Onderwijs (VO-raad), hiervan wordt een logboek bijgehouden.
2. De digitale examens voor de basis- en kaderberoepsgerichte leerwegen zijn flexibel in te plannen conform het examenrooster van het College voor Toetsen en Examens.
3. Het definitieve rooster zal vóór 1 april worden vastgesteld en schriftelijk worden verstrekt aan de leerlingen.
4. Het gebruik van een digitaal woordenboek en internet is bij computerexamens niet toegestaan.
5. Als een leerling vanwege een geldige reden niet in staat was het CE af te leggen, stelt de directeur zelf het tijdstip vast waarop de leerling het CE moet inhalen. De directeur bepaalt wanneer sprake is van een geldige reden.
6. Inhalen zoals hierboven beschreven, zal niet ten koste gaan van de herkansingsmogelijkheden.
7. Inhalen bij ongeoorloofde afwezigheid tijdens het geplande CE zal ten koste gaan van een herkansingsmogelijkheid. De directeur bepaalt in dat geval wanneer het CE wordt ingehaald.
8. Indien de afnamecondities van een CE een adequate beoordeling onmogelijk maken, neemt de directeur contact op met de inspectie. Indien de inspecteur besluit een deel van het werk ongeldig te verklaren, stelt de directeur het tijdstip vast waarop de betreffende kandidaten het werk of het ongeldig verklaarde deel van het werk alsnog moeten maken (bijv. na een computerstoring). Alle kandidaten die aan deze sessie deelnamen, hebben dan het recht om het werk opnieuw te maken.
9. In tegenstelling tot de schriftelijke centrale examenopgaven zijn de digitale opgaven na afloop van het CE niet ter beschikking van de kandidaten.
10. Bij het verlaten van de examenzaal mogen geen examendocumenten (bv. kladpapier) worden meegenomen.

Artikel 9. Verhinderung en laatkomen

1. Indien een kandidaat onverwachts niet aan een examen kan deelnemen, dienen de ouders/verzorgers en/of de kandidaat indien hij/zij 18 jaar of ouder is, dit schriftelijk of telefonisch voor de aanvang van het examen te melden.
  - a. Voor SE: zie schooleigen procedure in het schoolexamenreglement.
  - b. CE: afmelden bij de examensecretaris en/of de afdelingsleider.
2. Zodra een kandidaat, die door ziekte of anderszins een examen of een deel daarvan

verzuimd heeft, weer op school komt, is hij verplicht een verklaring omtrent zijn verzuim, ondertekend door de ouders/verzorgers, in te leveren bij de examensecretaris.

3. Een kandidaat die door omstandigheden buiten zijn schuld niet kan deelnemen aan het examen, kan bij de directeur een verzoek indienen om het examen in een later tijdvak (of in geval van flexibele examens, op een later tijdstip) af te leggen (conform artikel 10 lid 1).
4. Een kandidaat die zijn afwezigheid niet schriftelijk of telefonisch meldt en die geen verklaring omtrent verzuim overlegt (conform lid 2), wordt geacht niet-reglementair afwezig te zijn geweest.
5. Indien een kandidaat op grond van niet-reglementaire afwezigheid een examen of deel ervan niet heeft afgelegd, neemt de directeur maatregelen. Het betreffende examenonderdeel wordt als niet afgelegd beschouwd of voor dat onderdeel wordt het cijfer 1,0 toegekend (conform artikel 3.58 van de Uitvoeringsbesluit WVO 2020). De kandidaat heeft geen recht op een herkansing voor het gemiste onderdeel, tenzij de directeur op basis van bijzondere omstandigheden anders beslist.
6. De kandidaat kan tegen het besluit in artikel 9 lid 5 beroep aantekenen bij de commissie van beroep van de school, zoals geregeld in artikel 2.64 van de WVO 2024.
7. De school is verplicht de kandidaat over het besluit in artikel 10 lid 5 schriftelijk te informeren en de mogelijkheid tot beroep.
8. Een kandidaat die te laat komt, mag uiterlijk tot een half uur na aanvang van de examenzitting tot het examenlokaal worden toegelaten. Hij levert zijn werk in op de oorspronkelijke eindtijd die voor de andere kandidaten geldt.
9. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding van een surveillant de examenruimte verlaten. In overleg met de examenkandidaat beoordeelt de directeur of de examensecretaris of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Voor het CE geldt dan het volgende:
  - a. indien de kandidaat na enige tijd het werk hervat, kan de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald;
  - b. indien de kandidaat het werk niet kan hervatten kan de directeur) aan de inspecteur verzoeken te beslissen dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is. De kandidaat mag, indien de inspecteur het werk ongeldig verklaart, in het eerstvolgende tijdvak opnieuw aan het betreffende centrale examen deelnemen.

Artikel 10. Inhalen van het CE

1. Een kandidaat die tijdens het eerste tijdvak een of meer examens om een geoorloofde reden niet heeft kunnen maken, heeft het recht het examen in te halen tijdens het tweede tijdvak. Hij kan dan maximaal twee toetsen per dag afleggen.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak verhinderd is, of meer dan twee toetsen op een dag moet inhalen, wordt hij in de gelegenheid gesteld het examen te voltooien in het derde tijdvak. De examens in dit tijdvak worden afgenomen door het CvTE op een locatie voor Staatsexamen. Indien het een niet-reglementaire afwezigheid van de leerling betreft, komt het inhalen in plaats van het recht op herkansing.
3. Indien een of meer onderdelen van het SE worden verschoven en er minder dan tien schooldagen tussen het SE en CE van het betreffende vak zitten dan kan het CE conform artikel 7 lid 6 van dit reglement niet meer in het eerste tijdvak plaatsvinden en vindt het CE voor dat vak plaats tijdens het tweede en/of derde tijdvak van het CE.

Artikel 11. Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen

1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet heeft plaatsgevonden volgens de regels, kan de inspectie besluiten dat het centraal examen in zijn geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
2. De inspectie verzoekt het College voor Toetsen en Examens nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

Artikel 12. Onvoorziene omstandigheden centraal examen

Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist Onze Minister hoe alsdan moet worden gehandeld.

Hoofdstuk V – Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 13. Uitslagbepaling CE

1. Op het proces van beoordelen van het gemaakte CE werk en vaststellen van scores en cijfers zijn artikel 3.21 tot en met 3.27 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 van toepassing.
2. De directeur en de examensecretaris stellen de uitslag van het eindexamen vast nadat het SE en het CE zijn afgelegd en de normering door het CvTE bekend is gemaakt.
3. Uit alle eindcijfers van de vakken waarin de kandidaat eindexamen heeft afgelegd, wordt een cijferlijst samengesteld als bedoeld in artikel 3.40 en 3.43 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
4. Het eindcijfer voor een vak is het rekenkundig gemiddelde van het cijfer van het SE en het cijfer van het CE. Is de uitkomst van de berekening niet een geheel getal, dan wordt het getal, indien het eerste cijfer achter de komma 4 of minder is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer 5 of meer is naar boven afgerond.
5. Indien in een vak alleen een SE is gehouden, is het cijfer voor het SE tevens het eindcijfer, conform de berekening volgens artikel 7 lid 2.
6. De kandidaat die het eindexamen van een leerweg in het vmbo heeft afgelegd, is geslaagd indien:
  - a. het rekenkundig gemiddelde van zijn bij het centraal examen behaalde cijfers ten minste 5,5 is (dat betekent dat er met andere vakken compensatiepunten zijn gehaald);
  - b. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer een 5 of meer heeft behaald;
  - c. hij onverminderd onderdeel b:
    - i. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 of meer en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald; of
    - ii. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald; of
    - iii. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer waarvan ten minste één 7 of meer heeft behaald;
  - d. hij voor geen van de onderdelen, genoemd in lid 7 en 8 lager dan het eindcijfer 4 heeft behaald;
  - e. hij voor de vakken lichamelijke opvoeding en het kunstvak uit het gemeenschappelijk deel de kwalificatie 'voldoende' of 'goed' heeft behaald; en
  - f. als het een eindexamen *gemengde* of *theoretische* leerweg betreft: hij voor het profielwerkstuk de kwalificatie 'voldoende' of 'goed' heeft behaald;
  - g. als hij voor het loopbaandossier een 'voldoende' of 'goed' heeft behaald.
7. Bij de uitslagbepaling volgens lid 6, onderdeel c, wordt in de *basisberoepsgerichte leerweg* en de *kaderberoepsgerichte leerweg* het gemiddelde van de eindcijfers van alle gevolgde beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak; het zogenaamde combinatiecijfer.
8. Bij de uitslagbepaling volgens lid 6, onderdeel c, wordt in de *gemengde leerweg* het gemiddelde van de eindcijfers van het profielvak en alle beroepsgerichte keuzevakken aangemerkt als het eindcijfer van één vak, met dien verstande dat het eindcijfer voor het profielvak daarbij net zo vaak meetelt als het aantal eindcijfers van beroepsgerichte keuzevakken dat in de berekening wordt betrokken.
9. Bij de uitslagbepaling volgens lid 6, onderdeel c, wordt in de *theoretische leerweg* het eindcijfer van een profielvak of beroepsgericht keuzevak behorende tot het eindexamen van de gemengde leerweg als bedoeld in artikel 3.35 van Uitvoeringsbesluit WVO 2020 niet betrokken, tenzij deze vakken samen tenminste een volledig beroepsgericht programma als bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, onderdeel d (uitvoeringsbesluit WVO 2020), vormen. In dat

geval is het vierde lid van overeenkomstige toepassing.

10. In afwijking van lid 6, is de examenkandidaat die het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg heeft afgelegd ter afsluiting van een leer-werktraject als bedoeld in de WVO 2020 geslaagd indien:
  - a. hij voor het vak Nederlandse taal als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald;
  - b. hij voor het profielvak als eindcijfer 6 of hoger heeft behaald; en
  - c. hij als eindcijfer, bedoeld in het derde lid, 6 of hoger heeft behaald.Indien de vakken waarin examen is afgelegd, samen het eindexamen vmbo basisberoepsgerichte leerweg vormen, zijn het eerste en derde lid van overeenkomstige toepassing.
11. Als een kandidaat in een of meer extra vakken examen heeft gedaan, worden de eindcijfers van die vakken niet bij de definitieve uitslag betrokken als de kandidaat daardoor zou worden afgewezen. Hierbij geldt dat de resterende vakken samen een eindexamen dienen te vormen.
12. De kandidaat die eindexamen heeft afgelegd en die niet voldoet aan de in lid 6 bedoelde voorwaarden, is afgewezen, behoudens de mogelijkheid tot herkansing.

Artikel 13a. Voorschriften cum laude

1. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo *basisberoepsgerichte* leerweg of *kaderberoepsgerichte* leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van:
    - i. de eindcijfers voor het profielvak en de twee algemene vakken van het profieldeel, en
    - ii. het eindcijfer berekend op grond van lid 7, en
  - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie voldoende voor alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.48 lid 1 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
2. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo *gemengde* leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
    - i. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
    - ii. het algemene vak uit het vrije deel of het eindcijfer berekend op grond van artikel 13 lid 8.
  - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie 'voldoende' voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.48 lid 3 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
3. Een kandidaat is geslaagd voor het eindexamen vmbo *theoretische* leerweg met toekenning van het *judicium cum laude* indien zijn examen voldoet aan de volgende voorschriften:
  - a. ten minste het gemiddelde eindcijfer 8,0, berekend op basis van de eindcijfers voor:
    - i. de vakken Nederlandse taal, Engelse taal en maatschappijleer, en de algemene vakken van het profieldeel, en
    - ii. het vak uit het vrije deel waarvoor het hoogste eindcijfer is vastgesteld, en
  - b. ten minste het eindcijfer 6 of ten minste de kwalificatie voldoende voor het profielwerkstuk en alle vakken die meetellen bij de uitslagbepaling op grond van artikel 3.48 lid 1 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Artikel 14. Herkansen van het CE en CSPE

1. De kandidaat heeft voor één vak van het CE, waarin hij reeds examen heeft afgelegd en waarvan de eindcijfers bekend zijn gemaakt, het recht op herkansing in het tweede (of indien van toepassing derde) tijdvak.
2. De kandidaat heeft voor het gehele CSPE of één of meerdere onderdelen (A,B,C, enz.), waarin hij reeds examen heeft afgelegd en waarvan de eindcijfers bekend zijn gemaakt, het recht op herkansing in het tweede (of indien van toepassing derde) tijdvak.
3. De kandidaat laat de directeur schriftelijk weten of hij gebruik wil maken van het recht van herkansing, zoals genoemd in lid 1.
4. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde CE geldt als definitief cijfer voor het CE.
5. Bij een gespreid examen volgens artikel 3.56 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 heeft de kandidaat in het 1e én in het 2e schooljaar van het gespreid examen recht op een herkansing. Deze twee herkansingen kunnen niet beide tegelijk opgenomen worden in één van de afzonderlijke schooljaren van het gespreid examen. Het eindcijfer van een herkansing in het voorlaatste leerjaar wordt schriftelijk aan de kandidaat bekend gemaakt.
6. Bij versneld examen op grond van artikel 2.56 lid 4 WVO 2020 is er maar één herkansing mogelijk, in het voorlaatste óf in het laatste leerjaar.
7. Na afloop van de herkansing van het CE in het laatste leerjaar wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 3.39 Uitvoeringsbesluit WVO 2020 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.

Artikel 15. Diploma's, cijferlijsten en certificaten

1. Ten aanzien van diploma's, cijferlijsten en certificaten is artikel 2.58 WVO 2020 van toepassing.
2. Het ondertekenen van het diploma en de cijferlijst wordt door het bevoegd gezag gemandateerd aan de directeur.
3. Directeur en examensecretaris ondertekenen de diploma's en cijferlijsten.
4. De school verstrekt geen duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, bewijzen van ontheffing en cijferlijsten.

Hoofdstuk VI Overige bepalingen

Artikel 16. Afwijkende wijze van examineren

1. De directeur treft de nodige maatregelen om gehandicapte kandidaten en kandidaten die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen, de mogelijkheid te bieden het eindexamen af te leggen. Daarbij zijn artikel 3.54 en 3.55 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 van toepassing (zie onderstaande informatie:)

Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt voor de bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:

- a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake kundige psycholoog, orthopedagoog, neuroloog of psychiater is opgesteld;
  - b. de aanpassing, voor zover die betrekking heeft op het CE, in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het CE met ten hoogste 30 minuten, en
  - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan, voor zover daartoe in de onder a. genoemde deskundigenverklaring voor betrokkene een voorstel wordt gedaan, dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring;
2. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften. Dit geldt voor een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaar onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. Deze afwijking geldt voor:
    - het vak Nederlandse taal;
    - enig ander vak, waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
  3. De in het tweede lid bedoelde afwijking bestaat, voor zover dit betrekking heeft op het CE, uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het CE met ten hoogste 30 minuten.

Artikel 17. Overige bepalingen

1. De directeur kan, na raadplegen van de inspectie, toestaan dat kandidaten die in het laatste leerjaar langdurig ziek zijn geweest en kandidaten die lange tijd niet in staat zijn geweest onderwijs in het laatste leerjaar te volgen, het eindexamen gespreid over twee jaar afleggen, zie ook artikel 3.56 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.
2. Op kandidaten die een of meerdere vakken afsluiten in het voorlaatste jaar is artikel 2.56 lid 4 WVO 2020 van toepassing. Versneld examen doen is in tegenstelling tot gespreid examen voor alle kandidaten toegestaan.
3. Indien een kandidaat niet wordt bevorderd naar het volgende leerjaar kunnen er op basis van eerder behaalde resultaten vrijstellingen worden gegeven. Regelingen rondom vrijstellingen zijn opgenomen in het schoolexamenreglement.
4. Voor de kandidaat die tot het voorlaatste of het laatste leerjaar wordt toegelaten, nadat reeds toetsen zijn gehouden, stelt de directeur een regeling vast in overleg met de betrokken docent(en) en de kandidaat.
5. Overige regelingen met betrekking tot vrijstellingen en ontheffingen worden bepaald in artikel 3.8 Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Hoofdstuk VII – Onregelmatigheden en beroep

Artikel 18. Fraude en onregelmatigheden en zonder geldige reden afwezig

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen (SE of CE) dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid, fraude of plagiaat schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen. Inachtneming van rechtsbeginselen als proportionaliteit, rechtsgelijkheid en het vertrouwensbeginsel is hierbij van belang.
2. Onder onregelmatigheden wordt onder andere, maar niet uitsluitend, verstaan: fraude, plagiaat, zich niet houden aan de bij dit examenreglement gegeven voorschriften, ordeverstoring tijdens de afname, niet tijdig inleveren (of afronden) van een praktische opdracht of handelingsdeel.
3. Onder fraude wordt onder andere, maar niet uitsluitend, verstaan:
  - a. Vervalsen van enquête- of interviewantwoorden of onderzoeksgegevens.
  - b. Tijdens het examen in het bezit zijn van hulpmiddelen (voorgeprogrammeerde rekenmachine, mobiele telefoon, boeken, aantekeningen etc.) waarvan de raadpleging niet is toegestaan.
  - c. Tijdens het examen afkijken of gelegenheid geven tot afkijken, of uitwisselen van informatie, binnen of buiten de examenruimte.
  - d. Zich tijdens het examen uitgeven voor iemand anders.
  - e. Zich tijdens het examen door iemand anders laten vertegenwoordigen.
  - f. Verspreiden van examenmateriaal voordat het examen begint.
  - g. Zich voor de datum of het tijdstip waarop het examen zal plaatsvinden in het bezit stellen van de opgaven van het desbetreffende examen.
4. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
  - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen of het centraal examen,
  - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen of het centraal examen,
  - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen of het centraal examen,
  - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.
5. Indien het hernieuwd examen bedoeld in artikel 18 lid 4d betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen, in plaats van herkansing (conform artikel 10 lid 2)
6. De directeur spreekt het voorgenomen besluit uit om een maatregel te nemen. De directeur zet het voornemen op papier en stuurt dit binnen één schooldag aan de ouders/verzorgers (en aan de kandidaat indien deze 18 jaar of ouder is). In de brief wordt het voornemen beargumenteerd en wordt gewezen op de mogelijkheid om schriftelijk een zienswijze in te dienen of mondeling te worden gehoord door de directeur en de termijn die daarbij wordt gehanteerd.
7. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
8. De kandidaat kan tegen een besluit van de directeur administratief beroep instellen bij de commissie van beroep als bedoeld in artikel 2.63 WVO 2020. Indien de kandidaat beroep wil aantekenen bij de commissie van beroep, doet hij dit schriftelijk binnen vijf schooldagen (artikel 2.63 lid 2 WVO 2020) nadat het besluit aan hem is bekend gemaakt.
9. Door het instellen van beroep wordt de werking van het besluit bedoeld in lid 6 niet geschorst.

10. Indien na afloop van het eindexamen onregelmatigheden worden ontdekt, kan de directeur de kandidaat het diploma onthouden. Lid 6 tot en met 10 zijn ook hier van toepassing.

Artikel 19. De commissie van beroep

1. OVO Zaanstad heeft een commissie van beroep bestaande uit drie leden, te weten:
  - a. de voorzitter van het College van Bestuur van OVO Zaanstad;
  - b. een examensecretaris van een vmbo-school van OVO Zaanstad;
  - c. een examensecretaris van een havo/vwo-school van OVO ZaanstadDe beide examensecretarissen zijn niet werkzaam op de school waar de kandidaat die beroep aantekent, examen aflegt.
2. Het administratief beroep kan binnen vijf schooldagen (artikel 2.63 lid 2 WVO 2020) nadat het besluit van de directeur schriftelijk ter kennis van de kandidaat is gebracht, schriftelijk bij de commissie worden ingesteld. Het adres van de commissie van beroep is:
Commissie van beroep Examens
Postbus 451, 1500 EL Zaandam
Email: collegevanbestuur@ovo-zaanstad.nl
3. De commissie van beroep komt alleen in actie als kandidaten dan wel ouders in beroep gaan tegen de besluit van de directeur in het geval van een maatregel na een onregelmatigheid voor, tijdens of na het eindexamen.
4. De commissie van beroep hoort de directeur en de kandidaat. De kandidaat kan zich laten bijstaan door een meerderjarige. Vervolgens stelt de commissie een onderzoek in en beslist binnen twee werkweken (artikel 2.63 lid 3 WVO 2020) na de ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken.
5. De commissie kan het bij haar ingestelde beroep:
  - niet-ontvankelijk verklaren
  - ongegrond verklaren
  - gegrond verklaren.De uitspraak van de Commissie is voor alle betrokkenen bindend.
6. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen.
7. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mee aan de kandidaat, aan de ouders van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

Hoofdstuk VIII – Geheimhouding, bewaartermijnen en inzage

Artikel 20. Geheimhouding

Iedereen die betrokken is bij de uitvoering van het examenbesluit en van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over vertrouwelijke gegevens van de kandidaten, is verplicht tot geheimhouding, behoudens voor zover dit reglement óf enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht.

Artikel 21. Bewaren examenwerk

1. De opgaven en het centraal examenwerk (incl. digitaal en praktisch gemaakt werk) van de kandidaten worden gedurende ten minste zes maanden na vaststelling van de uitslag van het examen in de school bewaard.
2. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.

Artikel 22. Inzage

1. Voor bepaalde toetsen en examens bestaat voor kandidaten de mogelijkheid tot inzage. De school volgt hiervoor de richtlijnen van de VO-raad, zoals omschreven in de Protocollen Centrale Examens .
2. De kandidaat krijgt desgewenst inzage in de vragen, het correctievoorschrift/antwoordmodel, zijn eigen werk en de scores die per vraag zijn toegekend.
3. De inzage verloopt via de examensecretaris en vindt plaats onder toezicht van een medewerker van de school die gehouden is aan de richtlijnen omtrent de geheimhouding.
4. De inzage is eenmalig en vindt plaats na de vaststelling van de uitslag van het examen.
5. Indien de kandidaat de juistheid van de toegekende score betwist, en de medewerker de kandidaat niet kan overtuigen van de juistheid van de toegekende score, mag de medewerker de mening van de kandidaat voorleggen aan het Examenloket (examenloket@duo.nl)
Indien de opgaven na de afname niet openbaar zijn, moet inzage plaatsvinden in een besloten zitting.
6. Kandidaten hebben in het kader van de AVG recht op verstrekking van een kopie van de persoonsgegevens die worden verwerkt (Artikel 15 lid 3 AVG). Als een kandidaat vraagt om een kopie, dan is de school volgens de AVG verplicht om op verzoek van de kandidaat een kopie van de examenantwoorden en opmerkingen/correcties van de correctoren te verstrekken. Het inzagerecht mag geen afbreuk doen aan de rechten of vrijheden van anderen (artikel 15 lid 4 AVG), De school is dus niet verplicht om examenvragen, de vragen of het antwoordblad of -sjabloon mee te kopiëren. De kandidaat krijgt alleen zijn eigen antwoorden, en de opmerkingen en correcties van de correctoren.

Hoofdstuk IX – Slot- en overgangsbepalingen

Artikel 23. Overgangsbepaling schoolexamen rekenen

1. Het eindexamen vmbo omvat een schoolexamen rekenen voor kandidaten die geen examen afleggen in het vak wiskunde. Het overgangsrecht wordt beschreven in artikel 12.45 van de WVO 2020 en artikel 10.3 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020

Artikel 24. Slotbepalingen

1. Het bevoegd gezag legt elke wijziging van dit reglement ter instemming voor aan de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad.
2. In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet of onduidelijk is, treft het bevoegd gezag de nodige voorzieningen en neemt het de nodige beslissingen.
3. Dit reglement ligt voor belanghebbenden op school ter inzage. Ook is dit reglement via de schoolwebsite ter inzage beschikbaar.
4. Het eindexamenreglement, het schoolexamenreglement en het PTA worden jaarlijks vóór 1 oktober van het betreffende examenjaar toegezonden aan de inspectie en aan de kandidaten verstrekt (digitaal dan wel op papier).
5. De directeur behoudt zich het recht voor de ouders van meerderjarigen over alle examenzaken in te lichten tenzij de meerderjarige schriftelijk heeft kenbaar gemaakt dat hij dit niet wil.
6. Een kandidaat kan bij de directeur bezwaar maken tegen enige maatregel of handeling die hij strijdig acht met het examenreglement.
7. Door de directeur ter uitvoering van dit reglement gegeven voorschriften dienen tevoren door het bevoegd gezag te worden goedgekeurd.

Artikel 25. Vaststelling en inwerkingtreding reglement

1. Dit reglement draagt de naam 'Eindexamenreglement vmbo Openbaar Voortgezet Onderwijs Zaanstad' en kan worden aangehaald als 'Eindexamenreglement vmbo'. Het treedt in werking op 1 oktober 2025.
2. In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist het College van Bestuur.
3. Met ingang van de datum van inwerkingtreding van dit reglement treedt het in de plaats van het 'Eindexamenreglement vmbo openbaar voortgezet onderwijs Zaanstad', vastgesteld bij besluit van het bevoegd gezag op 21 mei 2024.
4. Aldus vastgesteld door het bevoegd gezag in zijn vergadering van 1 juli 2025.